

Motion till riksdagen

1987/88:K402

av Marianne Karlsson (c)

om sekretessbestämmelserna i namnärenden

Frågor om byte av namn hanteras, förutom av allmänna domstolar, av pastorsämbeten och av patent- och registreringsverket. Invandrarverket, läns-skattemyndigheterna, riksskatteverkets folkbokföringsenhet, polismyndigheterna samt socialstyrelsen är också direkt eller indirekt berörda.

För vissa av dessa myndigheter finns uttryckliga bestämmelser om sekretess i sekretesslagen. Patent- och registreringsverket har i sin handläggning av namnärenden ansett 7 kap. 15 § i denna lag tillämplig.

Kammarrätten fann dock helt nyligen i ett beslut att det återopade lagrummet inte kunde tillämpas vid verket i namnärenden. Enligt kammarrättens beslut kan sålunda patent- och registreringsverket inte tillämpa 7 kap. 15 § sekretesslagen. I vissa fall torde 7 kap. 14 § samma lag, som behandlar utlänningar som riskerar politisk förföljelse, kunna tillämpas i verkets handläggning av namnärenden. Härutöver har verket inte funnit något stöd för att hemlighålla uppgifter i sådana ärenden.

Enligt namnlagen skall sökande hos patent- och registreringsverket uppge skäl för sin ansökan om namnbyte. I vissa fall krävs särskilda skäl och i andra synnerliga skäl för att ansökan skall kunna bifallas. Till följd av dessa regler innehåller även skenbart enkla ärenden ofta uppgifter av ytterst privat och känslig natur. I många fall måste det vara till stor skada för den enskilde, om skälen till namnbytet kommer till andras kännedom. Till de skäl som anförs i namnärenden hör sådana uppgifter som sökande lämnat till andra myndigheter, exempelvis polisen, sociala myndigheter och/eller folkbokföringsmyndigheten.

Eftersom sekretess endast kan överföras från en myndighet till en annan i vissa – här ej aktuella fall – innebär kammarrättens dom att även sådana uppgifter om en persons förhållanden, som hos andra myndigheter är hemligstämplade, skulle bli offentliga hos patent- och registreringsverket.

Exempel på namnärenden där sådana uppgifter kan förekomma är namnbyten som sammanhänger med beslut i socialstyrelsen om fastställande av könstillhörighet.

Andra exempel hör samman med ärenden med polisiär anknytning. Ett vanligt exempel är att den sökande måste skaffa sig en ny identitet för att kunna undgå förföljelse och misshandel. Slutligen kan nämnas namnbyten som invandrare vill genomföra för att undgå politisk förföljelse. I samtliga nu nämnda fall kan länskattemyndigheten förordna om hemligstämpling av uppgifter i olika dataregister.

Av hänsyn till individens integritet måste enligt min mening uppgifter som

rör personliga förhållanden kunna hemlighållas även såvitt avser namnären-
den i patent- och registreringsverket.

Mot. 1987/88
K402

Jag anser det därför nödvändigt att lagstiftningen kompletteras på lämp-
ligt sätt med bestämmelser som gör det möjligt för verket att hemlighålla
uppgifter i namnären. Först och främst måste sekretessen avse sådana
uppgifter som redan är hemligstämplade av andra myndigheter. Därutöver
bör möjlighet finnas att hemlighålla uppgifter i namnären hos verket i
den omfattning som är möjlig för de myndigheter för vilka 7 kap. 15 § är
tillämpbar.

Hemställan

Med hänvisning till ovanstående hemställs

att riksdagen hos regeringen begär skyndsamma åtgärder för att
komplettera sekretessbestämmelserna i namnären.

Stockholm den 12 januari 1988

Marianne Karlsson (c)